

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1KO/6/2019
Identifikačné číslo spisu: 8018200029
Dátum vydania rozhodnutia: 14.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8018200029.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v kompetenčnom senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členov senátu JUDr. Ľubora Šeba, JUDr. Márie Trubanovej, PhD., JUDr. Viery Petrikovej, JUDr. Nory Halmovej, Mgr. Viliama Pohančeniaka a JUDr. Miroslavy Janečkovej (sudkyňa spravodajkyňa) vo veci žaloby žalobcu: nrtm. F., profesionálny vojak, narodený XX. júla XXXX., bytom T., A., právne zastúpený: JUDr. Rudolf Manik, PhD., MBA, MHA - ADVOKÁT s. r. o., so sídlom kancelárie v Košiciach, Masarykova 2, IČO: 36 861 324, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova 8, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9Cpr/15/2018 o nesúhlase Okresného súdu Poprad s postúpením veci Krajským súdom v Prešove, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m s ú d o m na konanie vo veci je Krajský súd v Prešove.
Najvyšší súd z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Prešove zo 6. februára 2018 č. k. 7Sa/2/2018-47.

Odôvodnenie

1. Návrhom podaným na Najvyšší súd Slovenskej republiky 18. februára 2019 sa Okresný súd Poprad domáhal, aby kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) rozhodol negatívny kompetenčný spor podľa ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku. Kompetenčný spor, či vec patrí do správneho alebo civilného súdnictva, vznikol medzi Okresným súdom Poprad a Krajským súdom v Prešove vo veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod spisovou značkou 9Cpr/15/2018. Okresný súd poukázal na to, že najvyšší súd zaujal už stanovisko v obdobnej veci v uznesení vydanom pod sp. zn. 1KO/24/2018 zo dňa 04. decembra 2018.
2. Podľa Okresného súdu Poprad nie je daná vo veci jeho kauzálna príslušnosť, ani právomoc súdu na prejedanie a rozhodnutie veci, keď nejde o súkromnoprávny spor alebo iné súkromnoprávne veci, ktoré by neprejednávali a nerozhodovali iné orgány.
3. Ďalej Okresný súd Poprad uviedol, že je potrebné upriamiť pozornosť na predmet sporu, ktorým je preskúmanie zákonnosti oznámenia žalovaného č. SEKO-107/2017-OVS z 02. júna 2017 a poukázal na ustanovenie § 137 Civilného sporového poriadku.
4. Okresný súd Poprad je toho názoru, že v civilnom sporovom konaní súd nemá právomoc

preskúmať zákonnosti oznámení žalovaného ako orgánu verejnej správy. A to ani v prípade, ak orgán verejnej správy nepostupuje v oblasti verejnej správy, ale v oblasti štátnej služby profesionálnych vojakov.

5. Napokon Okresný súd Poprad poukázal na ustanovenie § 6 ods. 2 Správneho súdneho poriadku a ustanovenie § 7 písm. d/ Správneho súdneho poriadku a skonštatoval, že je toho názoru, že v danom prípade, najmä vzhľadom na petit žalobného návrhu, nie je daná právomoc súdu v civilnom procese.

6. Z predloženého súdneho spisu kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zistil nasledovné skutočnosti. Vojenský útvar 6335 Prešov písomným oznámením o výške a zložení platu z 9. januára 2017 č. S., vydaným podľa ustanovení § 39 ods. 2 a § 82 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, oznámil nrtm. F. výšku a zloženie jeho služobného platu.

7. Žiadosťou z 09. januára 2017 nrtm. F., žiadal Vojenský útvar 6335 Prešov o preskúmanie tohto písomného oznámenia z dôvodu, že neboli v jeho prípade splnené podmienky pre priznanie príplatku výkonného letca len vo výške 15 % hodnotného platu a žiadal, aby bolo písomné oznámenie o výške a zložení platu Vojenského útvaru 6335 Prešov z 09. januára 2017 č. S. zmenené tak, že mu bude priznaný príplatok výkonného letca vo výške 30 % hodnotného platu.

8. Žiadosť nrtm. F. z 9. januára 2017 vybavil Vojenský útvar 6335 Prešov listom z 10. apríla 2017 č. S., v ktorom skonštatoval, že v písomnom oznámení o výške a zložení platu z 09. januára 2017 č. S. sú všetky zložky platu uvedené správne.

9. Podnetom z 27. apríla 2017 žiadal nrtm. F. o preskúmanie listu Vojenského útvaru 6335 Prešov z 10. apríla 2017 č. S. mimo odvolacieho konania. Ministerstvo obrany, Sekcia kontroly listom z 02. júna 2017 č. SEKO-112/2017-OVS vybavilo uvedenú žiadosť o preskúmanie listu Vojenského útvaru 6335 Prešov z 10. apríla 2017 č. S. ak, že zotrvalo na záveroch z prešetrenia sťažnosti č. SEKO-127-109/2016-ZH-OVS, ktorú podal nrtm. F. v roku 2016 v súvislosti s postupom Vojenského útvaru 6335 Prešov pri priznaní služobného platu. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Sekcia kontroly zároveň uviedlo, že list Vojenského útvaru 6335 Prešov z 10. apríla 2017 č. S. nebol výsledkom správneho konania, nemal teda povahu rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa Správneho poriadku, a že nápravu vo veci namietania skutočností uvedených v liste Vojenského útvaru 6335 Prešov z 10. apríla 2017 č. S. nemožno dosiahnuť využitím právnych prostriedkov vyplývajúcich zo Správneho poriadku.

10. Žalobou označenou ako „Správna žaloba v sociálnych veciach“, podanou osobne 18. júla 2017 na Krajský súd v Prešove sa nrtm. F. domáhal preskúmania zákonnosti postupu a oznámenia Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Sekcie kontroly z 02. júna 2017 č. SEKO-112/2017-OVS, ktorým Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Sekcia kontroly vybavilo listom žiadosť žalobcu o preskúmanie oznámenia Vojenského útvaru 6335 Prešov z 10. apríla 2017 č. S. mimo odvolacieho konania, ktorým Vojenský útvar 6335 Prešov vybavil listom žiadosť o preskúmanie písomného oznámenia profesionálnemu vojakovi podľa ustanovení § 39 ods. 2 a § 82 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov o výške a zložení platu nrtm. F. z 09. januára 2017 č. S..

11. Krajský súd v Prešove postúpil vec Okresnému súdu Poprad uznesením zo 06. februára 2018 č. k. 7Sa/2/2018-47. Uznesenie Krajského súdu v Prešove o postúpení veci nadobudlo právoplatnosť 6. mája 2018.

12. Krajský súd v Prešove v uznesení zo 06. februára 2018 č. k. 7Sa/2/2018-47 uviedol, že podstatou žalobných dôvodov bolo presvedčenie žalobcu, že v jeho prípade neboli splnené podmienky na priznanie príplatku výkonného letca iba vo výške 15 % hodnotného platu. V dôsledku nedostatočného zistenia skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a služobných predpisov Hlavného služobného úradu č. 79/2015 z 02. decembra 2015, napriek splneniu podmienok na priznanie 30% príplatku z hodnotného platu, mu v tejto výške príplatok priznaný nebol, čím došlo k ukráteniu jeho subjektívnych práv, takéto rozhodnutie predstavuje animozitu s aktuálnou právnou úpravou a je diskriminačné v porovnaní s priznaním peňažných náležitostí iným príslušníkom Ozbrojených síl Slovenskej republiky.

13. Krajský súd v Prešove ďalej poukázal na ustanovenia § 2 ods. 1 o ods. 2, § 3 ods. 1, § 4 Správneho súdneho poriadku, ustanovenia § 1 ods. 1 a ods. 2, § 5 ods. 1, § 10 ods. 1 ods. 2, § 39 ods. 2, § 82 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a uviedol, že v tejto veci je žalobou napadnutá odpoveď žalovaného, ktorý je

hlavným služobným úradom žalobcu, na žiadosť žalobcu o preskúmanie rozhodnutia služobného úradu v súvislosti s oznámením o výške a zložení platu žalobcu, s ktorým žalobca nesúhlasí.

14. Krajský súd v Prešove poukázal tiež na ustanovenie § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku a skonštatoval, že v tejto veci v prvom rade preskúmal svoju právomoc konať o podanej žalobe a zistil, že zákon mu nezveruje takú právomoc. Z vyššie uvedených ustanovení Správneho súdneho poriadku vyplýva, že právomoc správnych súdov sa vzťahuje na preskúmanie zákonnosti aktov, ktoré musia spĺňať týmto zákonom vymedzený charakter. Musí ísť o akty orgánov verejnej správy a súčasne tieto akty musia byť vydané v oblasti verejnej správy.

15. Krajský súd v Prešove prisvedčil tomu, že napadnutý akt, je aktom orgánu verejnej správy, pretože žalovaný, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, je orgánom verejnej správy, keďže je ústredným orgánom štátnej správy (zákon č. 571/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy). V predmetnej veci pri vydaní napadnutého rozhodnutia - odpovede, však vystupoval v zákonom zverenej pozícii hlavného služobného úradu. Teda nepostupoval v oblasti verejnej správy, ktorej rámec je stanovený ustanovením § 12 ods. 1 zákona č. 571/2001 Z. z., ale v oblasti vymedzenej ustanovením § 5 ods. 2 zákona č. 281/2015 Z. z. teda v oblasti štátnej služby profesionálnych vojakov. Podľa definície štátnej služby podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z. je evidentné, že ide o osobitnú formu pracovnoprávneho vzťahu, čo podporuje aj subsidiárne použitie Zákonníka práce na právne vzťahy profesionálnych vojakov ako to upravuje ustanovenie § 1 ods. 2 tohto zákona.

16. Otázku výšky a zloženia platu a v rámci neho otázku výšky príplatku výkonného letca, preto krajský súd nepovažoval za otázku spadajúcu do sféry verejnej správy. Toto napokon vyplýva aj z ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a písm. c/ Správneho súdneho poriadku, ktorý vyžaduje, aby rozhodnutia, resp. opatrenia orgánov verejnej správy, ktorých zákonnosť môže správny súd skúmať, boli vydané v administratívnom konaní. Ani táto podmienka v tejto veci nebola splnená, oznámenie, resp. odpoveď žalovaného neboli vydané v administratívnom konaní, zákon č. 281/2015 Z. z. takéto osobitné správne konanie neupravuje, a na iný predpis v tomto smere ani neodkazuje. Aj žalovaný správne konštatoval, že služobný úrad nemal postavenie správneho orgánu a jeho písomnosť nemá povahu rozhodnutia vydaného v správnom konaní.

17. Napokon Krajský súd v Prešove zdôraznil, že Ústavný súd Slovenskej republiky v súvislosti s namietnutým porušením ústavných práv vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 119/1993 z 10. novembra 1993 vyslovil k (z pohľadu podstaty veci) analogickej veci týkajúcej sa platového dekrétu upravujúceho platové pomery sudcov a justičných čakateľov v zmysle zákona o platových pomeroch sudcov a justičných čakateľov č. 420/1991 Zb. názor, že tieto otázky patria do oblasti pracovnoprávnych vecí, lebo nejde o rozhodnutie správneho orgánu. Aj s oporou v uvedenom názore správny súd dospel k záveru, že v tejto veci nejde o skúmanie aktu orgánu verejnej správy, ale ide o akt v rámci služobných, pracovnoprávnych vzťahov, a tak nie je daná právomoc správneho súdu na konanie o správnej žalobe, ale právomoc súdu v civilnom sporovom konaní.

18. Analogicky podľa ustanovenia § 18 ods. 2 Správneho súdneho poriadku Krajský súd v Prešove v zmysle princípu zákazu odopretia spravodlivosti postúpil vec súdu s právomocou na konanie v civilnom sporovom konaní, ktorým je podľa ustanovenia § 23 písm. g/ Civilného sporového poriadku kauzálna príslušný Okresný súd Poprad.

19. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa najskôr zaoberal tým, či sú splnené podmienky na prejednanie kompetenčného sporu a rozhodnutie o ňom.

20. Podľa ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku kompetenčné spory medzi súdmi, ak je sporné, či vec patrí do správneho súdnictva, rozhoduje kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa Civilného sporového poriadku.

21. Z ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku vyplýva, že kompetenčným sporom je spor o vecnú príslušnosť medzi súdom, rozhodujúcim v civilnom súdnom konaní a súdom, rozhodujúcim v správnom súdnom konaní. Stranami kompetenčného sporu podľa ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku (sporu o vecnú príslušnosť) sú potom súdy. Na strane jednej vždy správny súd a na druhej civilný súd.

22. Keďže v predloženej veci Krajský súd v Prešove poprel svoju vecnú príslušnosť rozhodnúť o žalobe v správnom súdnom konaní uznesením zo 06. februára 2018 č. k. 7Sa/2/2018-47, ktorým vec postúpil Okresnému súdu Poprad a ten následne predložil vec kompetenčnému senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vznikol negatívny kompetenčný konflikt v zmysle ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku (spor o vecnú príslušnosť medzi civilným a správnym súdom), je preto daná

právomoc a príslušnosť kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tento kompetenčný spor rozhodnúť.

23. Úlohou kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo posúdiť, ktorý súd je príslušný rozhodnúť o žalobe podanej 18. júla 2017 na Krajský súd v Prešove smerujúcej proti oznámeniu Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Sekcie kontroly z 02. júna 2017 č. SEKO-112/2017-OVS, ktorým Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Sekcia kontroly vybavilo listom žiadosť žalobcu o preskúmanie oznámenia Vojenského útvaru 6335 Prešov z 10. apríla 2017 č. S. mimo odvolacieho konania, ktorým Vojenský útvar 6335 Prešov vybavil listom žiadosť o preskúmanie písomného oznámenia profesionálnemu vojakovi podľa ustanovení § 39 ods. 2 a § 82 ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov o výške a zložení platu žalobcu z 09. januára 2017 č. S., ktorou sa v samotnej podstate žalobca domáha priznania príplatku výkonného letca v zmysle ustanovenia § 159 zákona č. 281/2015 o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov vo výške 30 % z jeho hodnostného platu.

24. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 Správneho súdneho poriadku v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

25. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 Správneho súdneho poriadku každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

26. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správne súde v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 Správneho súdneho poriadku správne súde rozhodujú v konaniach o

- a/ správnych žalobách,
- b/ správnych žalobách vo veciach správneho trestania,
- c/ správnych žalobách v sociálnych veciach,
- d/ správnych žalobách vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia,
- e/ žalobách proti nečinnosti orgánu verejnej správy,
- f/ žalobách proti inému zásahu orgánu verejnej správy,
- g/ žalobách vo volebných veciach,
- h/ žalobách vo veciach územnej samosprávy,
- i/ žalobách vo veciach politických práv,
- j/ kompetenčných žalobách,
- k/ návrhoch v iných veciach.

28. Podľa ustanovenia § 7 Správneho súdneho poriadku správne súde nepreskúmajú

- a/ právoplatné rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ak účastník konania pred ich právoplatnosťou nevyčerpal všetky riadne opravné prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis; povinnosť vyčerpať všetky riadne opravné prostriedky sa nevzťahuje na prokurátora a zainteresovanú verejnosť, ak táto nebola na podanie riadneho opravného prostriedku oprávnená,
- b/ správne akty orgánov verejnej správy, ktoré nemajú povahu rozhodnutia o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby, najmä rozhodnutia a opatrenia organizačnej povahy a rozhodnutia a opatrenia upravujúce vnútorné pomery orgánu, ktorý ich vydal, ak tento zákon neustanovuje inak,
- c/ všeobecne záväzné právne predpisy, ak tento zákon neustanovuje inak,
- d/ súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese,
- e/ rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania,
- f/ rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy, ktorých vydanie závisí

výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania, podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti; to neplatí na rozhodnutia a opatrenia v sociálnych veciach,

g/ rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy o nepriznaní alebo odňatí odbornej spôsobilosti fyzickej osobe a právnickej osobe, ak neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania alebo zamestnania,

h/ rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia, príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis.

29. Vychádzajúc z ustanovenia § 2 ods. 2 Správneho súdneho poriadku v spojení s ustanovením § 6 ods. 1 Správneho súdneho poriadku platí, že správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí, opatrení a iných zásahov orgánov verejnej správy a poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy. Kľúčovým pojmom pri vymedzení predmetu správneho súdnictva je preto orgán verejnej správy.

30. O výške a zložení platu žalobcu, ako profesionálneho vojaka č. 515970, rozhodol Vojenský útvar 6335 Prešov ako služobný úrad podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 218/2015 o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Služobný úrad ako organizačná zložka Ozbrojených síl Slovenskej republiky nepochybne spĺňa definíciu orgánu verejnej správy v zmysle ustanovenia § 4 Správneho súdneho poriadku v spojení so zákonom č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky, keď za orgány štátnej správy treba považovať aj verejné zbory.

31. Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 281/2015 o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov služobný úrad v mene štátu koná a rozhoduje vo veciach týkajúcich sa služobného pomeru profesionálneho vojaka a v právnych vzťahoch s ním súvisiacich alebo ak tak ustanovujú všeobecne záväzné právne predpisy a služobné predpisy vydané na vykonanie tohto zákona. Z uvedeného je zrejmé, že služobný úrad nebude musieť vždy vystupovať v pozícii orgánu verejnej správy.

32. Pri rozhodovaní sporov medzi súdmi v civilnom súdnictve a správnom súdnictve musí kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vychádzať z medzí stanovených zákonom. Ak z právnych predpisov jednoznačne nevyplýva, že zákonodarca vec zveril súdom v civilnom alebo správnom súdnictve, môže byť určujúcim kritériom pre stanovenie príslušnosti súdu súkromnoprávna či verejnoprávna povaha veci. Pokiaľ by však zákonodarca jednoznačne určil, že svojou povahou vec súkromnoprávnu zverí správny súdom alebo naopak, kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky by toto určenie nemohol prekročiť. V predloženej veci však zákonodarca príslušnosť súdu natoľko jednoznačne nevymedzil, že vo veci vznikol negatívny kompetenčný spor v zmysle ustanovenia § 8 Správneho súdneho poriadku.

33. V predloženej veci preto kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky posúdil, či Vojenský útvar 6335 Prešov ako služobný úrad v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 281/2015 o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov konal a rozhodoval vo verejnoprávnej či súkromnoprávnej veci.

34. Pre delenie práva na súkromné a verejné používa právna náuka niekoľko teórií. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pre určenie povahy nároku na príplatok výkonným letcom ako zložke platu profesionálneho vojaka podľa ustanovenia § 159 zákona č. 281/2015 o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov použil postupne teóriu záujmovú, mocenskú, organickú a metódu právnej regulácie.

35. Vychádzajúc zo záujmovej teórie podľa najvyššieho súdu platí, že verejné právo chráni verejné záujmy, súkromné právo potom súkromné záujmy. Verejné právo môže tiež namiesto verejného záujmu odkazovať na všeobecné dobro. Zákonodarca v zákone č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v ôsmej hlave s názvom Odmeňovanie a ďalšie peňažné náležitosti, upravuje platové náležitosti profesionálnych vojakov. Je síce pravdou, že odmeňovanie profesionálnych vojakov na prvý pohľad vzbudzuje dojem, že smeruje k individuálnym, súkromným záujmom profesionálnych vojakov, no tento aspekt prevažuje verejnoprávny záujem, ktorý spočíva v zachovaní mieru a bezpečnosti Slovenskej republiky, plnení záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná a podieľaní sa na zachovávaní verejného poriadku a bezpečnosti štátu, jeho zvrchovanosti, územnej celistvosti a

nedotknuteľnosti hraníc (ustanovenie § 2 ods. 1 zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky). Samotné odmeňovanie profesionálnych vojakov je len prostriedkom, ako tento cieľ dosiahnuť. Nemožno opomenúť ani skutočnosť, že sám zákonodarca rozlišuje pojmy plat vo verejnoprávnej regulácii a mzda v súkromnoprávnej regulácii. Súd v prejedávanej veci napokon nebude rozhodovať o vyplatení či nevyplatení sporného nároku zo súkromných zdrojov ale o vyplatení nároku z verejných financií.

36. Mocenská teória delí právo súkromné a verejné podľa povahy vzťahov medzi ich účastníkmi. Hovoríme o vzťahoch nadriadenosti a podriadenosti vo verejnom práve a vzťahu rovnosti v súkromnom práve. V predloženej veci bezpochyby nie sú subjekty v rovnom postavení. Profesionálny vojak nemá možnosť dojednávať so služobným úradom poskytnutie služobného platu v inom zložení a výške ako predpokladá zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Profesionálny vojak nemôže jednostranne vnútiť vôľu služobnému úradu vo vzťahu k priznaniu príplatku výkonného letca, zatiaľ čo služobný úrad ju naopak svojim rozhodnutím profesionálnemu letcovi efektívne vnucuje. Nemožno tvrdiť, že sa jedná o rovné postavenie subjektov. Preto je tento vzťah verejnoprávnym vzťahom.

37. Organická teória vychádza z toho, či sa subjekt ocitá v určitom vzťahu z dôvodu členstva vo verejnom zväzku. Verejné právo je súhrn noriem, v ktorých aspoň jeden subjekt vystupuje v pozícii nositeľa verejnej moci pri výkone svojich vrchnostenských oprávnení. Služobný úrad ako organizačná zložka Ozbrojených síl Slovenskej republiky je podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s ustanovením § 4 Správneho súdneho poriadku orgán štátnej správy, ako verejný ozbrojený zbor.

38. Metóda právnej regulácie vyjadruje povahu a mieru jednotlivých účastníkov právneho vzťahu na vznik a rozvíjanie tohto vzťahu, resp. vyjadruje povahu a mieru účasti subjektov právneho vzťahu na formovanie jeho obsahu. Za znaky súkromnoprávnej regulácie sa považuje rovnosť subjektov, ich autonómia, vznik, zmena a zánik právnych vzťahov sú spojené s dvojstranným právnym jednaním. Naopak za znaky verejnoprávnej regulácie je treba považovať nadriadenosť a podriadenosť, autoritatívnosť, vznik zmena a zánik právnych vzťahov sú spojené s rozhodnutím orgánu verejnej správy. V predloženej veci, ako už bolo vyššie uvedené nie je medzi profesionálnym vojakom a služobným úradom rovný vzťah a to platí aj v otázkach jeho odmeňovania. Vo veci priznávania služobného platu rozhoduje služobný úrad autoritatívne. Vznik, zmena a zánik práva na služobný plat je spojená s autoritatívnym rozhodnutím služobného úradu, nejde o dvojstranný vzťah založený na konsenze zúčastnených strán. Zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov navyše určuje kogentne pravidlá pre odmeňovanie profesionálnych vojakov. Aj podľa metódy právnej regulácie je preto nárok na príplatok výkonným letcom, ako zložka služobného platu profesionálneho vojaka, verejnoprávnej povahy.

39. Na záver preto kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konštatuje, že vzťahy vplývajúce zo štátnej služby profesionálneho vojaka podľa zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov nemožno považovať pre ich povahu za veci súkromnoprávne (predovšetkým pracovnoprávne). Služobný pomer je a bol vždy charakterizovaný ako inštitút verejného práva. Tento vzťah nevzniká zmluvou, ale mocenským aktom služobného orgánu a po celú dobu jeho trvania sa výrazne odlišuje od pomeru pracovného, ktorý je naopak typickým súkromnoprávnym vzťahom, v ktorom majú účastníci tohto právneho vzťahu rovné postavenie. Uvedené sa prejavuje aj v právnej úprave týkajúcej sa vzniku, zmeny, priebehu a zániku štátnej služby, ako aj s tým súvisiacich otázok. Inak tomu nie je ani pri rozhodovaní o odmeňovaní profesionálnych vojakov podľa ôsmej hlavy zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Právna povaha štátnej služby profesionálneho vojaka postihuje osobitnú povahu „zamestnávateľa“ ako primárneho nositeľa verejnej moci, potrebu začlenenia profesionálneho vojaka do organizmu verejnej moci a účasť na jej výkone. Táto potreba zasahuje až tak ďaleko, že tu nejde o modifikáciu súkromnoprávneho pomeru, ale o špecifický služobný pomer verejného práva podľa zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. To potvrdzuje aj povaha právnej úpravy štátnej služby profesionálnych vojakov, ktorá má kódexový charakter a použitie Zákonníka práce je z prevažnej časti vylúčené (delegovaná pôsobnosť Zákonníka práce v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 v spojení s ustanovením § 217

ods. 1 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

40. Navyiac aj v rozhodovacej činnosti Najvyššieho správneho súdu v Českej republike sa možno stretnúť s tým, že správne súdy preskúmajú v správnom súdnictve rozhodnutia, týkajúce sa obdobia odmeňovania profesionálnych vojakov (napr. rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky z 25. októbra 2018 sp. zn. 4As 225/2018, rozsudok Najvyššieho správneho súdu Českej republiky zo 16. júla 2014 sp. zn. 3Ads 83/2013).

41. Z týchto dôvodov kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol tak, že príslušný rozhodnúť vo veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 9Cpr/15/2018 o žalobe podanej 18. júla 2017 na Krajský súd v Prešove žalobcom: nrtm. F. profesionálny vojak, narodený X. júla XXXX, bytom T., v A. proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova 8, je súd v správnom súdnictve.

42. Keďže Krajský súd v Prešove má podľa rozhodnutia kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky danú vo veci právomoc (príslušnosť) rozhodnúť, vychádzajúc z ustanovenia § 150 Správneho súdneho poriadku, bolo potrebné spolu s rozhodnutím kompetenčného sporu zrušiť aj uznesenie Krajského súdu v Prešove zo 06. februára 2018 č. k. 7Sa/2/2018-47, ktorým Krajský súd v Prešove poprel svoju právomoc (príslušnosť) vo veci konať a rozhodnúť, keď sa nejedná o uznesenie súdu, ktorým sa upravuje vedenie konania a súd je ním preto viazaný len čo ho vydal.

43. Právoplatné rozhodnutie kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je podľa ustanovenia § 11 ods. 1 in fine Civilného sporového poriadku záväzná pre súdy a orgány verejnej moci. Ďalšou úlohou Krajského súdu v Prešove preto bude posúdiť návrh žalobcu v súlade s právnymi závermi kompetenčného senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vyjadrenými v tomto uznesení.

44. Kompetenčný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci rozhodol pomerom hlasov 7:0 (ustanovenie § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.